

JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENTET
Postboks 8005 Dep.
0030 OSLO

Vår ref.
2023/3360

Deres ref.

Saksbehandler
Marius Njerve Olsen
rådgiver

Dato
08.03.2023

Høringssvar – forslag til lov om informasjonstilgang, taushetsplikt m.m. for Baneheia-utvalget

Justis- og beredskapsdepartementet har sendt et forslag til lov om informasjonstilgang m.m. på høring for utvalget som skal granske straffesaken mot Viggo Kristiansen i Baneheia- saken, og foreta en gjennomgang av Kommisjonen for gjenopptakelse av straffesaker.

Høringsnotatet viser til at arkivregelverket vil komme til anvendelse, hvor *“Reglene om offentlige arkiver i arkivlova kapittel II med tilhørende forskrifter vil gjelde for utvalget, jf. arkivlova § 5»*. Arkivverket er positive til anvendelsen av arkivregelverket, hvor høringsnotatet peker på sentrale deler av arkivregelverket som vil påvirke utvalgsarbeidet. Dette danner grunnlaget for et godt utvalgsarkiv. Arkivverket har følgende kommentarer til høringsnotatet:

Merknad til § 6 Forholdet til arkivregelverket

I høringsnotatet side 12 om arkivregelverket og arkivforskriften kommer det frem at *«Det følger av forskriften § 21 fjerde ledd første punktum at offentlige utvalg som danner et eget arkiv, skal overlevere arkivet til oppdragsgiveren i ordnet stand når arbeidet er avsluttet, mens det så senere skal gjennomføres en avlevering fra oppdragsgiveren til arkivdepot»*. For Baneheia-utvalget vil Justis- og beredskapsdepartementet være oppdragsgiver, mens Arkivverket vil være arkivdepot. Videre kommer det frem i utkast til lovtekst at *«Arkivmateriale som ikke skal avleveres til Arkivverket skal kasseres når utvalget har avsluttet sitt arbeid»*, jf. § 6 Forholdet til arkivregelverket.

Lovteksten kan tolkes i den retning av at utvalget selv skal gjennomføre kassasjon av arkivmateriale som ikke skal avleveres. Lovteksten kan også tolkes i den retning av at Baneheia-utvalget skal avlevere arkivet sitt direkte til Arkivverket. Bestemmelsen i § 6 står dermed delvis i strid til det som tidligere er beskrevet på side 12 i høringsnotatet.

Postadresse
PB 4013 Ullevål stadion
0806 Oslo

Organisasjonsnummer
961181399

E-post
postmottak@arkivverket.no

Telefon
48 05 56 66

Her kommer det nemlig frem at utvalget *«skal overlevere arkivet til oppdragsgiveren i ordnet stand når arbeidet er avsluttet, mens det så senere skal gjennomføres en avlevering fra oppdragsgiveren til arkivdepot»*, jf. arkivforskriften § 21 fjerde ledd første punktum.

Arkivverket mener derfor at det er behov for presisering av § 6 Forholdet til arkivregelverket. Bestemmelsen bør presiseres med hensyn til hvem som skal fungere som oppdragsgiver og arkivdepot, ansvars- og oppgavedeling mellom utvalg, oppdragsgiver og arkivdepot, herunder hvem som skal gjennomføre kassasjon.

Merknad til § 3 Taushetsplikt

Under punkt 4.4 om Utvalgets taushetsplikt og adgang til å formidle opplysninger side 21 kommer følgende frem: *«Som det fremgår av lovforslaget § 3 andre ledd andre punktum skal den strengere taushetsplikten gjelde også etter at utvalgets arkivmateriale er avlevert til arkivdepot. Det følger forutsetningsvis av dette at den strengere taushetsplikten også skal gjelde for de som er ansatt i eller som ellers utfører tjeneste for arkivdepotet»*.

Arkivverket er positive til at det fremgår eksplisitt av lovteksten at den strengere taushetsplikten også er uttrykkelig regulert etter avlevering. Det er imidlertid ressurskrevende for Arkivverket å vurdere innsyn i avlevert arkivmateriale når det gjelder andre taushetspliktregler enn de som følger av offentleglova og forvaltningsloven. For å lette Arkivverket sitt arbeid i den forbindelse, ber vi derfor om at de opplysningene som er underlagt en strengere taushetsplikt merkes tydelig.

Merknad til punkt 5 Økonomiske og administrative konsekvenser

I høringsnotatet på side 26 fremgår det at *«Utvalgets arbeid vil for øvrig trolig medføre en del innsynskrav i oversendte dokumenter og dokumenter som utvalget selv utarbeider, og ellers en del spørsmål og henvendelser. Dette vil bli håndtert innenfor de vanlige rammene til de organene som skal behandle de aktuelle kravene og øvrige henvendelser, enten dette er utvalget selv eller departementet»*.

Arkivverket mener dette bør sees sammen med tidligere sitat under punkt 4.4 om Utvalgets taushetsplikt og adgang til å formidle opplysninger side 21: *«Som det fremgår av lovforslaget § 3 andre ledd andre punktum skal den strengere taushetsplikten gjelde også etter at utvalgets arkivmateriale er avlevert til arkivdepot. Det følger forutsetningsvis av dette at den strengere taushetsplikten også skal gjelde for de som er ansatt i eller som ellers utfører tjeneste for arkivdepotet»*.

Vi forstår dette slik at departementet mener at innsynskrav også i avlevert arkivmateriale skal håndteres innenfor Arkivverkets egne økonomiske og administrative rammer.

Avlevert arkivmateriale fra kommisjoner og utvalg har erfaringsmessig gitt betydelig merarbeid og kompliserte juridiske problemstillinger for Arkivverket i form av innsynskrav. Denne type arkivmateriale har økt i mengde de senere år, og det er en betydelig interesse for arkivenes innhold. Eventuelle særregler om taushetsplikt, som nevnt nedenfor, vil kreve særlig kompetanse for å vurdere innsyn i arkivmaterialet. Arkivverket har ikke særskilt kompetanse når det gjelder særlovgivning, og det vil være Kulturdepartementet som er klageorgan ved eventuelle avslag på innsynsforespørsler. På bakgrunn av dette mener vi forslaget vil få økte økonomiske og administrative konsekvenser for Arkivverket.

Generelle merknader

Regler og retningslinjer for hvordan utvalgsarkiv skal behandles, vil som oftest være en del av bevaring- og kassasjonsplanen til oppdragsgiver, som i denne sammenheng er Justis- og beredskapsdepartementet.

Arkivverket har nylig utarbeidet en [veileder for statlige utvalgsarkiv](#) hvor spørsmål om bevaring og kassasjon adresseres. Arkivverket kan i tillegg veilede oppdragiver dersom det er behov for arkivfaglige avklaringer omkring arkivet til Baneheia-utvalget.

Med hilsen

Arkivverket, Arkivvurdering og tilsyn

Kjetil Reithaug
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen underskrifter